

Uppdaterad
2020-10-30

Biblioteksplan 2021-2023

Bibliotek Heby kommun

Kultur- och fritidsenheten

Innehåll

Sammanfattning s.3

Bakgrund s.4

Varför en biblioteksplan? s.4

Heby kommuns biblioteksplan s.4

Till grund för vår biblioteksplan s.4

Uppföljning och utvärdering s.4

Kort om Heby kommun s.4

Biblioteksverksamhetens organisation i Heby kommun s.5

Folkbiblioteket s.5

Skolbiblioteket s.5

Hur folkbiblioteket arbetar s.6

Vi är en lagstyrd verksamhet s.6

Politiska inriktningar och målsättningar s.6

Fyra fokusområden s.7

Tillgänglighet s.7

Utmaningar s.7

Verksamhetsmål under planperioden s.7

Digitalisering s.9

Utmaningar s.9

Verksamhetsmål under planperioden s.9

Läsning s.10

Utmaningar s.10

Verksamhetsmål under planperioden s.10

Folkbildning s.11

Utmaningar s.11

Verksamhetsmål under planperioden s.11

Hur skolbiblioteket arbetar s.12

Vi är en lagstadgad verksamhet s.12

Två områden s.12

Mål att stärka elevernas språkliga förmåga s.12

Digital kompetens s.13

Skapande skola s.13

Utmaningar s.13

Utblick s.13

Sammanfattning

Sedan ett antal år tillbaka är det lag på att Sveriges kommuner ska ha politiskt antagna biblioteksplaner som omfattar all biblioteksverksamhet i kommunen. I Heby kommun finns folkbiblioteks- och skolbiblioteksverksamhet vars mål och fokusområden beskrivs i den här biblioteksplanen. Hur biblioteksverksamhetens mål och fokusområden är kopplade till politiskt antagna mål och inriktningar synliggörs också i det här dokumentet.

I Heby kommun är det kultur- och fritidsnämnden som ansvarar för biblioteksverksamheten och nämnden är därför ansvarig att följa upp och utvärdera *Biblioteksplan för Heby kommun 2021-2023*. Bibliotekets ledning och personal ska också kontinuerligt följa upp och utvärdera hur arbetet som står beskrivet i biblioteksplanen fungerar och efterlevs i praktiken.

Folkbiblioteksverksamheten arbetar utifrån fyra fokusområden, vilka samtliga är kopplade till verksamhetens lagstadgade uppdrag liksom biblioteksverksamhetens prioriterade målgrupper. Områdena är:

- Tillgänglighet
- Digitalisering
- Läsning
- Folkbildning

Inom varje område har vi formulerat ett eller flera verksamhetsmål med relaterade aktiviteter för planperioden.

Skolbiblioteket är en lagstadgad verksamhet som regleras i huvudsak av skollagen, men också av bibliotekslagen. Skolbibliotekets uppdrag är att vara ett stöd för skolorna så som det uttrycks i läroplaner och andra styrdokument. I läroplanen beskrivs rektors särskilda ansvar för att "skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens". I Heby kommun arbetar skolbiblioteket med läsfrämjande insatser för att stärka den språkliga förmågan, men har på grund av tidsbrist blivit tvungen att prioritera ned arbetet med elevernas digitala kompetens.

Bakgrund

Varför en biblioteksplan?

Sedan ett antal år tillbaka är det lag på att Sveriges kommuner ska ha politiskt antagna biblioteksplaner. Regeringen införde redan 2005 en paragraf i bibliotekslagen där det stod att "kommuner och landsting ska anta planer för biblioteksverksamheten". Senare formulerades paragrafen om och idag står det uttryckt att "kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet" (bibliotekslagen, 17 §). Lagstiftarnas syfte med biblioteksplaner är flera, men en av de viktigaste aspekterna är att biblioteksplaner skapar goda förutsättningar för medborgarna att påverka de beslut som huvudmannen fattar när det gäller biblioteksverksamhetens riktning (Biblioteksplan 2.0).

Heby kommuns biblioteksplan

I Heby kommun tar vi fasta på att biblioteksplanen ska ge våra medborgare möjlighet att få insyn i vår verksamhet. Vi vill därför att vår biblioteksplan ska vara begriplig och lättillgänglig för alla som är intresserade av att läsa den. Vi vill på ett tydligt och konkret sätt visa hur vi arbetar och vilka utmaningar vi ser, vilka fokusområden och mål vi har och hur dessa är kopplade till övergripande planer och politiska mål. Vi vill också påvisa bredden av bibliotekets uppdrag och därmed belysa behovet av ekonomiska resurser. Biblioteksplanen gör inte anspråk på att beskriva allt vi gör i vårt dagliga arbete och inom våra fokusområden, utan är en plan för våra prioriteringar de närmaste åren.

Vår biblioteksplan ska också vara ett verktyg i vårt dagliga arbete. Den här biblioteksplanen ersätter *Biblioteksplan för Heby kommun 2018-2020* och omfattar folkbiblioteks- och skolbiblioteksverksamheten i Heby kommun.

Till grund för vår biblioteksplan

Till grund för Heby kommuns biblioteksplan ligger bibliotekslagen (2013:801), skollagen (2010:800), *Läroplan för grundskolan samt föreskoleklassen och fritidshemmet (Lgr11)*, barnkonventionen (2018:1197), *Region Uppsalas kulturplan 2019-2022*, *Biblioteksplan Region Uppsala 2020-2023*. Biblioteksplanen lutar sig också mot Heby kommuns kvalitetspolicy (Heby FS 2014:28) och inriktningar och övergripande vision för Heby kommun.

Uppföljning och utvärdering

Regeringen har gett Kungliga biblioteket (KB) i uppdrag att i samarbete med regional biblioteksverksamhet och kommuner följa upp hur biblioteksplaner utformas och hur de används. I Heby kommun är det kultur- och fritidsnämnden som ansvarar för biblioteksverksamheten och nämnden är därför ansvarig att följa upp och utvärdera *Biblioteksplan för Heby kommun 2021-2023* för att på så sätt vara behjälplig i KBs arbete. Bibliotekets ledning och personal ska också kontinuerligt följa upp och utvärdera hur arbetet som står beskrivet i biblioteksplanen fungerar och efterlevs i praktiken.

Kort om Heby kommun

I Heby kommun bor cirka 14 000 invånare. Det är en småskalig kommun med bra läge i en expanderande region där många av invånarna pendlar till sina arbeten. Traditionellt har näringslivet varit inriktat mot jord- och skogsbruk, tegel, läder, hantverk och mekanisk industri. I dag har e-handel blivit en viktig del av kommunens näringsliv. Speciellt för Heby kommun är att det finns väldigt många småföretagare och ett aktivt föreningsliv.

Heby kommun har en levande landsbygd, där merparten av invånarna bor i någon av kommunens många tätorter. Heby kommun är en inflyttningskommun då många barnfamiljer väljer att bosätta sig här. Trots inflyttningen av yngre personer är andelen äldre i kommunen stor då många lever längre. I och med migrationen får vi influenser från många olika kulturer och runt om i kommunen pratas i dag många olika språk. Kommunen har ett stort kyrkligt och frikyrkligt engagemang som fortfarande lever kvar. Utbildningsnivån är generellt sett låg, men allt fler utbildar sig vid universitet och högskolor.

Biblioteksverksamhetens organisation i Heby kommun

Biblioteksverksamheten i Heby kommun är uppdelad på folkbibliotek och skolbibliotek. Folkbiblioteket finansieras av kultur- och fritidsnämnden medan skolbiblioteksverksamheten delvis finansieras av utbildningsnämnden. I det följande beskrivs verksamheternas organisation närmare var för sig.

Folkbiblioteket

I Heby kommun finns tre bibliotek som tillsammans bildar Bibliotek Heby kommun. Biblioteken finns i Heby, Östervåla och Tärnsjö, och de delar mediebestånd, katalog, personal och datorsystem. Bibliotek Heby kommun är också en del av ett webbsamarbete med kommunerna Tierp, Älvkarleby och Östhammar som innebär att vi delar webbplats och strävar efter gemensamma tekniska lösningar. Under 2017 flyttade Heby bibliotek till nya lokaler centralt i Heby samhälle och i samband med flytten infördes en avdelning som har meröppet 09-21 alla veckans dagar.

Skolbiblioteket

Den 1 juli 2011 flyttades bestämmelsen om skolbibliotek från bibliotekslagen till skollagen och därmed skärptes skolans ansvar för skolbiblioteksverksamheten. I kommunen finns en skolbiblioteksavdelning och åtta fysiska skolbibliotek fördelade på kommunens skolor. Det är omöjligt för skolbibliotekspersonalen att ensamma bemanna alla skolbibliotek, därför ligger det övergripande ansvaret för skolbibliotekens öppethållande och skötsel hos skolorna själva.

Meröppet i Heby bibliotek erbjuder en mötesplats fylld av litteratur, tidskrifter och information.

Här finns också datorer och mötesrum.

Hur folkbiblioteket arbetar

Vi är en lagstyrd verksamhet

Heby kommuns folkbibliotek är en del av det "allmänna biblioteksväsendet" och är därmed lagstyrda verksamheter som omfattas av bibliotekslagen (2013:801). Det innebär att vi ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att förmedla kunskap och bidra till fri åsiktsbildning. Vi ska arbeta för att stärka litteraturens ställning och skapa intresse för bildning, utbildning och övrig kulturell verksamhet. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla och folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Våra medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet, och vi ska arbeta för en ökad kunskap om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning och delaktighet. Vi ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning och åt personer med annat modersmål än svenska samt åt de nationella minoriteterna. Folkbiblioteken ska också ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Politiska inriktningar och målsättningar

Kommunfullmäktige beslutar om vilka inriktningar som är aktuella under en period. Därefter sätter de olika nämnderna effektmål som relaterar till de olika inriktningarna. Kultur- och fritidsnämnden sätter de effektmål som är styrande för kultur- och fritidsenheten där biblioteksverksamheten ingår. Effektmålen sätts årsvis men kan vara långsiktiga.

Kultur- och fritidsnämndens effektmål aktuella för biblioteksverksamheten är:

- Vi ska främja god hälsa genom att erbjuda ändamålsenliga och trygga mötesplatser för rekreation, socialisering och delaktighet.
- Heby kommuns livsstil ska framhävas och våra olika orters särprägel lyftas.
- Vi ska främja miljömedvetenhet i samhället, samt arbeta utefter rutiner och metoder som gynnar vårt klimat och begränsar negativa miljöavtryck.
- Kultur- och fritidsutbudet ska vara brett, hålla god kvalitet och vara behovsstyrt.
- Invånarna ska känna till vad vi gör och vad vi erbjuder, samt känna sig delaktiga i de beslut som rör dem.
- Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka.

Lila fält: aktuella inriktningar (antagna av kommunfullmäktige)

Gröna fält: aktuella effektmål (antagna av kultur- och fritidsnämnden)

Figur 1: Aktuella inriktningar och effektmål satta i relation till varandra.

Fyra fokusområden

Bibliotek Heby kommun arbetar utifrån fyra fokusområden som samtliga utgör en viktig del i att uppfylla vårt uppdrag som står uttryckt i bibliotekslagen. Områdena är *tillgänglighet*, *digitalisering*, *läsning* och *folkbildning*. I samband med varje område presenteras satta verksamhetsmål för planperioden, vilket effektmål det relaterar till, samt vilka aktiviteter vi planerar göra för att nå/närma oss målen.

Tillgänglighet

Enligt bibliotekslagen ska biblioteken arbeta särskilt gentemot olika prioriterade grupper. Grupperna specificeras som personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål än svenska och personer som tillhör de nationella minoriteterna. Bibliotek Heby kommun arbetar för att göra våra bibliotek och tjänster tillgängliga för alla.

Utmaningar

Tillgänglighet är ett begrepp med många dimensioner vilket innebär att det är ett omfattande område att arbeta med. Inom området ryms frågor om det fysiska biblioteket: öppettider, lokaler, skyltning, informationsteknik, personal och trygghet. Det ryms frågor om det kommunikativa biblioteket: språk, information, dialog. Det ryms frågor om det allsidiga biblioteket: utbud av medier, tjänster, programverksamhet. Och slutligen, det ryms frågor om det digitala biblioteket: kompetens, teknik, tjänster, vägledning.

Verksamhetsmål under planperioden

- Vi tillhandahåller ett utbud av medier, tjänster och hjälpmedel som gör det möjligt för så många som möjligt att läsa på sina villkor.

Relaterar till effektmål:

Kultur- och fritidsutbudet ska vara brett, hålla god kvalitet och vara behovsstyrt.

Aktiviteter:

1. En medieplan upprättas.
2. Etableras som standard: depositioner till våra äldreboenden.

- Bibliotek Heby kommuns externa information är tillgänglig och tydlig.

Relaterar till effektmål:

Invånarna ska känna till vad vi gör och vad vi erbjuder, samt känna sig delaktiga i de beslut som rör dem.

Aktiviteter:

1. Hemsida struktureras och görs om vad gäller text, bild och rubriker.
2. En lathund för hur man skriver och producerar tillgänglig information tas fram.
3. Viktig information skrivs på lättläst svenska och översätts till andra språk.

- Vi informerar *systematiskt* om våra olika tjänster, hjälpmedel, medieutbud och evenemang.

Relaterar till effektmål:

Invånarna ska känna till vad vi gör och vad vi erbjuder, samt känna sig delaktiga i de beslut som rör dem.

Aktiviteter:

1. Ett årshjul med årets centrala händelser tas fram med planering av sådant som informationsinsatser och skyltning.
2. Etableras som standard: programblad sammanställs två gånger per år.
3. Etableras som standard: nyheter produceras vid särskilda händelser.

- Östervåla bibliotek rustas upp/moderniseras

Relaterar till effektmål:

Vi ska främja god hälsa genom att erbjuda ändamålsenliga och trygga mötesplatser för rekreation, socialisering och delaktighet.

Aktiviteter:

1. Planering av lokalen tas fram.
2. Gallring av bestånd.

Daisyspelare gör det möjligt för fler att läsa.

På Daisyspelare kan man lyssna på talböcker.

Tillgänglighet

Att göra inom området under planperioden

- Göra en medieplan.
- Systematisera depositioner till äldreboenden.
- Strukturera om hemsida.
- Ta fram lathund för tillgängligt material.
- Skriv viktig information på lättläst svenska och andra språk.
- Ta fram årshjul och lyft fram årets viktiga händelser.
- Gör till standard: programblad två gånger per år.
- Gör till standard: nyheter publiceras vid särskildheter.
- Planera Östervåla biblioteks lokaler.
- Gallra beståndet i Östervåla bibliotek.

Digitalisering

I bibliotekslagen står att folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. Bibliotek Heby kommun arbetar för att möta den ökade digitaliseringen i samhället.

Utmaningar

Digitaliseringen ökar i vårt samhälle och i takt med det har digital kompetens blivit en förutsättning för demokratisk delaktighet. Det här ställer krav på biblioteksväsendet som dels behöver investera och implementera digitala tjänster och ett digitalt utbud, dels kompetensutveckla bibliotekspersonal så att denna kan vara ett stöd och en självklar vägledare i digitala frågor.

Verksamhetsmål under planperioden

- Vi är en självklar plats för råd och vägledning vad gäller digitala tjänster.

Relaterar till effektmål:

Invånarna ska känna till vad vi gör och vad vi erbjuder, samt känna sig delaktiga i de beslut som rör dem.

Aktiviteter:

1. Informationsmaterial tas fram.
2. Informationskampanjer och evenemang planeras in.

- Personalens digitala kompetens ska öka.

Relaterar till effektmål:

Kultur- och fritidsutbudet ska vara brett, hålla god kvalitet och vara behovsstyrt.

Aktiviteter:

1. Vi deltar i Region Uppsalas utbildningssatsning Digitalt först.
2. Omvärldsbevakning. Vad händer i den digitala utvecklingen?
3. Etableras som standard: kollegialt lärande.

Digitalisering

Att göra inom området under planperioden

- Ta fram informationsmaterial och planera kampanjer.
- Delta i utbildningssatsningen Digitalt först.
- Omvärldsbevaka - vad händer i den digitala utvecklingen?
- Lär av varandras kompetens.

Läsning

Bibliotek Heby kommun arbetar för att säkra tillgång till litteratur och främja läsning hos alla åldrar. Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga för att som bibliotekslagen beskriver det "främja deras språkutveckling och stimulera till läsning". Det är ytterst en demokratifråga att kunna läsa och att förstå det man läser. Därför är det viktigt att ge alla möjlighet att läsa på sina villkor genom att informera om och tillgängliggöra de verktyg och det medieutbud som finns.

Utmaningar

Enligt Statens medieråds rapport *Ungar och medier 2019* läser svenska barn och ungdomar allt mindre. Heby kommun följer den nationella trenden med allt färre barn och unga som läser på fritiden. Det visar en enkätundersökning genomförd 2019 av forskningsgruppen Ung Livsstil. Samtidigt såg forskningsgruppen kopplingar mellan läsning, betyg och psykisk hälsa. Extra fokus bör därmed läggas på läsfrämjande arbete och för detta krävs riktade utvecklingsinsatser med särskilt avsatta medel. För att kunna ta del av till exempel Kulturrådets bidrag behöver folkbiblioteket ha en budget som bär vår verksamhet och som inte minskar.

Verksamhetsmål under planperioden

- Våra lokaler inbjuder till läsning.

Relaterar till effektmål:

Vi ska främja god hälsa genom att erbjuda ändamålsenliga och trygga mötesplatser för rekreation, socialisering och delaktighet.

Aktiviteter:

1. Efterforskning: vad i det fysiska rummet inbjuder till läsning?
2. Utvärdering av våra lokaler.

- Läsningen bland unga i åldern 13-19 år ska öka.

Relaterar till effektmål:

1. Kultur- och fritidsutbudet ska vara brett, hålla god kvalitet och vara behovsstyrt.
2. Med gemensamma krafter mellan utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och vård- och omsorgsnämnden ska barns och ungas upplevelse av god psykisk hälsa och därmed förutsättningar för att klara skolgången öka.

Aktiviteter:

3. Skol- och folkbibliotek för dialog kring samarbetsmöjligheter.
4. Utvärdering och analys av vårt läsfrämjande arbete.
5. Vi gör program och aktiviteter som riktar sig mot unga.

Läsning

Att göra inom området under planperioden

- Efterforska vad som stimulerar till läsning i det fysiska rummet och utvärdera våra lokaler.
- Ha dialog med skolbiblioteket kring samarbetsmöjligheter.
- Utvärdera vårt nuvarande läsfrämjande arbete.
- Satsa på programverksamhet till ungdomar.

Folkbildning

Bibliotek Heby kommun verkar för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Vidare ska biblioteksväsendet främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Vi strävar efter att vara förankrade och relevanta i vårt samhälle, och verkar för att nå fler.

Utmaningar

Folkbildning kan beskrivas som ett paraply som täcker all vår verksamhet och på många sätt beskriver vad vi verkar för i vårt dagliga arbete och vad som ligger i vårt övergripande uppdrag. Med det sagt står folkbildningens utmaningar i relation till samhällssituation och samhällsklimat samt politisk styrning. Vidare utmanas folkbiblioteken i sin ställning som informationscentral i ett samhälle där information kan skapas av vem som helst och spridas världen över. I en ny tid behöver folkbiblioteken än mer belysa vikten av källkritik och lyfta fenomenet *fake news*. Utöver detta utmanas folkbibliotek idag av stökiga besökare och hotfulla situationer, vilket också är fallet inom Bibliotek Heby kommun. Situationerna kan i värsta fall bli ett hinder för bibliotekens uppdrag. I fråga om trygghet finns lösningen bland annat bland tekniska hjälpmedel och utökade trygghetstjänster, vilka kräver ekonomiska resurser.

Verksamhetsmål under planperioden

- Vår programverksamhet präglas av lokala utställare och kreatörer samt ett innehåll med lokal förankring.

Relaterar till effektmål:

Heby kommuns livsstil ska framhävas och våra olika orters särprägel lyftas.

Aktiviteter:

1. Etableras som standard: halvårsplanering
2. Initiativ tas till ett lokalt nätverk.

- Vår programverksamhet framhäver klimat och miljö vid minst ett tillfälle per termin.

Relaterar till effektmål:

Vi ska främja miljömedvetenhet i samhället, samt arbeta utefter rutiner och metoder som gynnar vårt klimat och begränsar negativa miljöavtryck.

Aktiviteter:

1. Etableras som standard: halvårsplanering.

Folkbildning

Att göra inom området under planperioden

- Göra halvårsplaneringar som standard
- Ta initiativ till lokalt nätverk

Hur skolbiblioteket arbetar

Vi är en lagstadgad verksamhet

Skolbiblioteksverksamheten regleras i huvudsak av skollagen (2010:800) där det står uttryckt att elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek (§ 36). Den omfattas också av vad som i bibliotekslagen beskrivs som det "allmänna biblioteksväsendet". Gemensamt med folkbiblioteken har skolbiblioteksverksamheten i uppdrag att ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, personer med annat modersmål och nationella minoriteter. Målgruppen är dock avgränsad till den enskilda skolans elever och personal.

Skolbibliotekets uppdrag är att vara ett stöd för skolorna så som det uttrycks i läroplaner och andra styrdokument. I Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) beskrivs rektors särskilda ansvar för att "skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens"

Två områden

Skolbiblioteksverksamheten är indelad två områden - *främja språklig förmåga* och *digital kompetens* - och ska utifrån dessa verka som en pedagogisk resurs för kommunens skolor. I dag ligger fokus för skolbiblioteket i Heby kommun på att utveckla elevernas språkliga förmåga genom läsfrämjande insatser då det är vad som i första hand efterfrågas av skolorna. Skolledningen har också beslutat att skolbibliotekarien ska ansvara för kommunens Skapande skola-projekt. Utifrån rådande budget finns därför inte resurser att arbeta med digital kompetens utan att göra avkall på det läsfrämjande arbetet.

Mål att stärka elevernas språkliga förmåga

Skolbiblioteket verkar för att stärka elevernas språkliga förmåga genom att stimulera till läsning.

Det gör vi genom följande aktiviteter:

- erbjuda information om och tillgång till litteratur.
- initiera och delta i läsprojekt.
- ge elever med läshinder tillgång till talböcker och lättlästa böcker.
- ge elever med annat modersmål tillgång till böcker på modersmålet.
- erbjuda lärare information om nya böcker, såväl barn- och ungdomsböcker som facklitteratur.
- ansvara för inköp av böcker och andra medier till skolbiblioteken.
- erbjuda mediesupport, till exempel samla ihop böcker till teman och projekt.

Skolbiblioteket verkar för att stärka elevernas språkliga förmåga.

Utmaningar

Enligt Statens medieråds rapport *Ungar och medier 2019* läser svenska barn och ungdomar allt mindre. Heby kommun följer den nationella trenden med allt färre barn och unga som läser på fritiden. Det visar en enkätundersökning genomförd 2019 av forskningsgruppen Ung Livsstil. Samtidigt såg forskningsgruppen kopplingar mellan läsning, betyg och psykisk hälsa. Behovet av skolbibliotekets arbete torde därför vara större än någonsin, vilket dessvärre inte avspeglas i budgeten.

Digital kompetens

I området digital kompetens ingår bland annat källkritik, informationssökning och nätetik. I Heby kommun har skolledningen dock tagit beslut om att i stället låta skolbibliotekarien ansvara för Skapande skola, vilket är ett bidrag för kultur- och konstprojekt i skolan som söks från Kulturrådet.

Skapande skola

Kulturrådet delar varje år ut Skapande skola-bidrag vilket ska verka för att konst och kultur integreras i förskolan och grundskolan på lång sikt. Det bidrar till att barn får större möjligheter till eget skapande genom professionell kultur. Skolbiblioteket arbetar med att driva Heby kommuns skolors arbete med Skapande skola.

Det gör vi genom att:

- en gång per termin träffa representanter för lärarkåren för att diskutera ansökan och hur konst- och kulturprojekten fungerar.
- sammanställa och skriva ansökan utefter skolornas önskemål.
- samordna konst- och kulturprojekt och sköta den inledande kontakten och kontraktsskrivandet med de olika kulturaktörerna.
- sköta budget och projektredovisning som skickas till Kulturrådet.

Utmaningar

Vi lever i ett digitalt informations- och kommunikationssamhälle där utvecklingen går snabbt. Färdighet och förmåga att kritiskt kunna granska det ständiga flödet av information är viktigt, liksom att kunna behärska aktuell informationsteknik och digitala tjänster. Tyvärr är detta ingenting som skolbiblioteket hjälper Heby kommuns elever med idag, trots att det står uttryckt i läroplanen.

.

Utblick

Biblioteksvärlden står inför stora utmaningar. Informationsflödet accelererar, men det är inte endast fakta som sprids utan även desinformation. Den digitala tillgängligheten blir allt svårare att bemästra, framförallt mot våra äldre. Mobiltelefoner lockar till läsning av korta texter, många har numera svårt att behålla fokus en längre stund. Läsningen bland yngre har gått ner, vilket behöver motverkas för att kunna få ett framtida arbete. Barnkonventionen har blivit lag 2020 och biblioteksverksamheten behöver genomlysas för att anpassas efter barnens behov.